

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/140/2021
Identifikačné číslo spisu: 6117243386
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6117243386.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD., v spore žalobkyne Ž. C.Z., nar. X. Y. XXXX, bytom v M., X. XX, zastúpenej AZARIOVÁ & RUŽBAŠAN Law firm s.r.o., Košice, Kmeťova 26, IČO: 47 237 406, proti žalovanej KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 394,22 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 25Csp/1/2018, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. apríla 2021, sp. zn. 3CoCsp/1/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie voči rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. apríla 2021, sp. zn. 3CoCsp/1/2020 v časti, ktorou zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti príslušenstva pohľadávky tak, že zamietol návrh na uplatnené 5 % úroky z omeškania od 31. augusta 2016 do zaplatenia, z a m i e t a.

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 14. apríla 2021, sp. zn. 3CoCsp/1/2020 v časti, ktorou rozhodol o náhrade trov prvoinštančného a odvolacieho konania, z r u š u j e a v e c m u v r o z s a h u zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. septembra 2019, č. k. 25Csp/1/2018-243, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 394,22 € s 5 % ročným úrokom z omeškania od 31. augusta 2016 do zaplatenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške (výrok II.).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom zo 14. apríla 2021, sp. zn. 3CoCsp/1/2020, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výroku, ktorým bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 394,22 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), zmenil v časti príslušenstva pohľadávky tak, že návrh na uplatnené 5 % ročné úroky z omeškania od 31. augusta 2016 do zaplatenia zamietol a žalobkyni priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 60 % (výrok II.) a žalobkyni priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 60 % (výrok III.).

2.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dospel k záveru, že odvolanie, pokiaľ ide o priznanú istinu, nie je dôvodné, preto rozsudok v tejto časti potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, lebo z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov je vecne správny. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/ CSP nie sú dané, pretože pri preskúmaní rozhodnutia súdu a konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, nezistil žiadne procesné vady, v dôsledku ktorých by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a ani iné vady konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odôvodnenie preskúmaného rozsudku je dostatočné, pretože sa v ňom jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom súd vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné a právne významné. Z týchto dôvodov odvolací súd skonštatoval, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je v časti priznanej istiny obhájiteľné a rozsudok je preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlil, prečo sa na prejednávajúcu škodovú udalosť nevzťahuje výluka z poistenia a popísal, za akých okolností bola posádkou vozidla používaná termoska, spôsobiaci poškodenie čelného skla a ďalších častí vozidla a je tak zrejme, že zo strany osôb nachádzajúcich sa vo vozidle k porušeniu žiadnych predpisov a obmedzení nedošlo, čo viedlo k nevyhnutnému záveru, že nebola porušená ani ich prevenčná povinnosť. Podľa názoru odvolacieho súdu odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e/ CSP nebol naplnený, pretože nedošlo počas konania pred súdom prvej inštancie k nevykonaniu takých účastníkom navrhnutých dôkazov, ktoré by boli spôsobilé preukázať právne významnú skutočnosť. Odvolací súd zdôraznil, že samotná okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal dôkaz navrhnutý stranou sporu, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom, nakoľko súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, keďže súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy hodnotil podľa ust. § 191 ods. 1, 2 CSP, t. j. každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach, pričom prihliadol starostlivo na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, v hodnotení jednotlivých dôkazov nebol zistený žiaden logický rozpor. Súd prvej inštancie v danom prípade skutkové zistenia podradil pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich správne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania, preto nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Odvolací súd sa stotožnil so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Uviedol, že nie je sporné, že žalobkyňa si voči žalovanej uplatňovala nárok na poistné plnenie - škodu na čelnom skle a ďalších častiach vozidla, ktorú spôsobila termoska letiaca zo zadného sedadla vozidla v dôsledku prudkého brzdienia vyvolaného konaním vodiča riadiaceho vozidlo idúce pred vozidlom žalobkyne. Podľa žalovanej sa poistenie nevzťahovalo na škody spôsobené neobvyklou alebo nesprávne uloženou batožinou alebo nákladom (čl. XVII bod a) ZD), keď v rámci výkladu pojmov (čl. XVII ods. 15 ZD) sa nesprávne uloženou batožinou alebo nákladom v motorovom vozidle rozumel „súbor prepravovaných vecí, ktoré nie sú vzhľadom na ich hmotnosť a rozmery adekvátne zabezpečené voči pohybu a ktoré sa nenachádzajú na mieste, ktoré je na tento účel určené“. Súd prvej inštancie sa v bode 42. odôvodnenia svojho rozhodnutia veľmi podrobne zaoberal touto časťou obrany žalovanej, reagoval na ňu a s jeho závermi súhlasil aj odvolací súd. Na to, aby bolo možné aplikovať výluku z poistenia na daný prípad, by bolo nevyhnutné akceptovať, že škoda na čelnom skle bola spôsobená neobvyklou alebo nesprávne uloženou batožinou. Aj podľa názoru odvolacieho súdu termosku (hoci aj kovovú) nemožno pokladať za neobvyklú batožinu a tobôž nie za náklad. Samotnú termosku ani podľa výkladu pojmov obsiahnutého v zmluvných dojednaniach (čl. XVII bod 15) nemožno subsumovať ani pod súbor prepravovaných vecí, ktoré vzhľadom na ich hmotnosť a rozmery mali byť adekvátne zabezpečené voči pohybu a ktoré sa nenachádzali na mieste na ten účel určenom. Žiaden zákon, či predpis pritom konzumáciu jedla či nápojov vo vozidle nezakazujú, konzumovať ich môže dokonca aj vodič, rešpektujúc dopravnú situáciu a potrebu primerane sa venovať riadeniu motorového vozidla. Je zrejme, že ku škode na vozidle žalobkyne došlo v dôsledku náhodnej udalosti, nevyvolanej žalobkyňou, či priamo a bezprostredne jej dcérou, na ktorú sa nevzťahuje výluka z poistenia. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o priznanú istinu je vecne správne.

2.2. Odvolací súd však nesúhlasil s priznaním úrokov z omeškania žalobkyňou od 31.08.2016, teda od doby, kedy žalovaná ukončila šetrenie poistnej udalosti. V tejto časti bolo odvolanie žalovanej dôvodné, a to predovšetkým s prihliadnutím na ňou poukazované uznesenie Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 596/2017. Z ustanovení § 797 ods. 2 a § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka vyplýva, že právo na

plnenie vznikne, ak nastane vznik práva na plnenie a jeho splatnosť a tým aj určenie momentu vzniku omeškania poisťovne sú vo vzťahu k poisťovnému plneniu upravené osobitne. Poisťovné plnenie je splatné do 15 dní potom, ako poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Doba, po ktorú môže poisťiteľ vykonávať vyšetrenie, nie je zákonom ustanovená, vyšetrenie však musí byť vykonané bez zbytočného odkladu. Splaťnosť poistenia sa však týka iba rozsahu plnenia poisťiteľa za predpokladu, že právny základ práva na plnenie je už daný. Ak nedôjde medzi poisťiteľom a poisteným k dohode o rozsahu plnenia ako aj vtedy, keď je sporné, či došlo k poisťovnej udalosti alebo nie - ako je tomu v prejednávanej veci, ktorá bola predmetom súdneho konania, vyšetrenie je nutné považovať za skončené až dňom určenia rozsahu plnenia právoplatným rozhodnutím súdu. Ide o dôsledok osobitnej právnej úpravy poistenia v Občianskom zákonníku a jej aplikácii nebráni ani to, že poisteným je spotrebiteľ (k tomu viď aj uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 596/2017-10 z 28.10.2017).

2.3. Fakt, že odvolací súd v časti uplatnených úrokov z omeškania rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a tieto zamietol, sa musel odraziť i na rozhodnutí o trovách konania. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Zásada úspechu v konaní sa uplatňuje aj v otázke príslušenstva uplatneného nároku. Aby strane mohla byť priznaná plná náhrada trov konania je nevyhnutné, aby bola plne úspešná aj v príslušenstve uplatneného nároku. Odvolací súd uviedol, že pri uplatnenej a priznanej istine 394,22 eur a nárokovovaných a nepriznaných úrokoch z omeškania vo výške 5 % ročne od 31.08.2016 do zaplatenia mala žalobkyňa úspech 80 % a žalovaná úspech 20 %, v dôsledku čoho čiastočne úspešnej žalobkyni patrí nárok na náhradu 60 % trov prvoinštančného konania. Podľa rovnakého princípu, aplikujúc § 255 ods. 1, 2 a § 396 ods. 1 CSP má žalobkyňa nárok aj na 60 % odvolacích trov.

3. Proti druhému a tretiemu výroku uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP, navrhujúc, aby Najvyšší súd SR ako súd dovolací napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 14. apríla 2021, sp. zn. 3CoCsp/1/2020 zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň jej priznal náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

3.1. Vo vzťahu k výroku o úrokoch z omeškania dovolateľka poukázala na porušenie práva na spravodlivý proces, a to vzhľadom na zmätočnosť a prekvapivosť rozhodnutia v tejto časti. Uviedla, že v skutkovo a právne obdobných prípadoch existuje konštantná judikatúra všeobecných súdov, ktoré v týchto prípadoch priznávajú úroky z omeškania, keďže poisťovne odmietajú poskytnúť plnenie riadne a včas. Procesný postup odvolacieho súdu pri rozhodovaní o predmetnom nároku vykazuje ako celok neprímeraný zásah do základných práv dovolateľky, je svojvoľný a trpí závažnými vadami zmätočnosti konania. Dovolateľka ďalej argumentovala tým, že žalovaná námietku týkajúcu sa príslušenstva pohľadávky - úrokov z omeškania, čo do opodstatnenosti a správnosti ich výpočtu neuplatnila včas, keďže v celom konaní pred súdom prvej inštancie príslušenstvo pohľadávky explicitne nenámietala, ale námietku vzniesla až v odvolacom konaní, a preto ju považovala za oneskorene podanú. Odvolací súd tým, že námietke žalovanej týkajúcej sa úroku z omeškania vyhovel, porušil ustanovenie o zákonnej koncentrácii konania, čím de facto priamo zasiahol a porušil zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, a to na úkor dovolateľky, spotrebiteľa ako slabšej strany v tomto právnom vzťahu. Dovolateľka považovala rozhodnutie krajského súdu za prekvapivé, porušujúce základné zásady CSP. Krajský súd, ktorý založil svoje rozhodnutie vo veci na zásadne iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, dovolateľke znemožnil akokoľvek sa vyjadriť k týmto záverom, pričom sa opomenul zaoberať jej námietkou týkajúcou sa koncentrácie konania. Právo dovolateľky na spravodlivý proces bolo evidentne porušené z dôvodu, že odvolací súd posudzoval skutkové okolnosti v súdnom konaní, ktoré boli nesporné a ktoré žalovaná absolútne nepopierala. Právo na poisťovné vzniklo momentom poškodenia poisteného vozidla - náhodnou udalosťou, právo na plnenie vzniklo momentom, kedy termoska rozbila čelné sklo na vozidle, čím došlo k poškodeniu poisteného majetku. Dovolateľka poukázala na tú skutočnosť, že uvedené rozhodnutie v predmetnej veci má deklaratórny charakter, t. j. súd len deklaroval, že došlo k určitej právnej skutočnosti - vznik poisťovnej udalosti na základe ktorej mala žalobkyňa nárok na poskytnutie poisťovného plnenia od žalovaného, ktorý jej ho nezákonným postupom neposkytol - teda nevytváral nový právny vzťah medzi účastníkmi súdneho konania. Z uvedeného

dôvodu právny názor odvolacieho súdu ohľadom nepriznania úrokov z omeškania možno označiť za nesprávny a nezákonný.

3.2. K výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobkyni nepriznal plnú náhradu trov konania, dovolateľka uviedla, že uvedený postup je založený len na tej skutočnosti, že v odvolacom konaní došlo k zamietnutiu nároku na úrok z omeškania, pričom tieto úroky neboli kapitalizované a ani uplatnené ako samostatná vyčíslená pohľadávka. Týmto postupom došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, resp. došlo k porušeniu práva na predvídateľnosť rozhodnutia, keď krajský súd postupoval svojvoľne a v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou, čím zároveň konal v rozpore s princípom právnej istoty. Odvolací súd ako dôvod zníženia priznanej náhrady trov úspešnej žalobkyni určil svojvoľne na hodnotu 60 % uviedol, že zmenil výrok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa úrokov z omeškania a žalobu v tejto časti zamietol. Takýto dôvod je v rozpore s konštantnou judikatúrou, z ktorej vyplýva, že v prípade rozhodovania o nároku na náhradu trov konania sa má vychádzať iba z uplatnenej istiny a nie aj z úrokov, resp. príslušenstva pohľadávky. Dovolaťka uplatnila aj v tejto časti dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu trpí závažnými dôvodmi zmätočnosti a prekvapivosti, ktoré nie je možné v právnom štáte akceptovať. Krajský súd sa svojvoľne odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe, nesprávne postupoval, ak kapitalizoval úroky z omeškania, ktoré dovolateľka v žalobe nevyčísľila (nekapitalizovala), čím presiahol aj svoju právomoc rozhodovať o nároku, ktorý uplatnený v žalobe nebol a výšku týchto nepriznaných úrokov uplatnil pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Odôvodnenie rozhodnutia je nelogické a rozporuplné, je v rozpore s princípom spravodlivosti ako aj ďalšími základnými zásadami, na ktorých je založený CSP. Dovolaťka mala v danom konaní čo do podstaty uplatnenej istiny pohľadávky vo výške 100 %.

4. Žalovaná sa k doručenému dovolaniu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutých častiach vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie v časti, ktorou odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti príslušenstva pohľadávky tak, že zamietol návrh na uplatnené 5 % úroky z omeškania, nie je dôvodné.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania.

6.1. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad.

6.2. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (por. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

7. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

11. V danom prípade dovolateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. V súvislosti s námietkou dovolateľky o arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premisí dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

14. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v napadnutej časti týkajúcej sa príslušenstva obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých dovolací súd založil svoje

rozhodnutie, pričom obsahuje náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za arbitrárne, tobôž nie zavádzajúce, pretože je zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnené.

14.1. Dovolací súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. marca 2003, sp. zn. 2Cdo/122/02, ktorý ohľadne splatnosti poistného plnenia uviedol nasledovné:

„Ustanovenie § 797 ods. 3 veta prvá Obč. zákonníka jednoznačne ustanovuje, že plnenie (rozumej poistné plnenie) je splatné do 15 dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Ak poistiteľ v uvedenej lehote poistné plnenie neposkytne, bude v omeškaní a poistenému popri poistnom plnení vznikne právo na úroky z omeškania (§ 517 ods. 2 Obč. zákonníka). Ustanovenie § 797 ods. 3 Obč. zákonníka je kogentné a neumožňuje ustálenie iného času zročnosti poistného plnenia, kým vyšetrenie na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť nie je skončené, bola by žaloba o výplatu poistného plnenia predčasná. Prirodzene, ak je sporný právny základ plnenia poistiteľa (ako tomu bolo v danej veci, nie je možné ani začať vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu poistného plnenia poistiteľa. Právny základ práva žalobcu na poistné plnenie, aj s rozsahom tohto plnenia, bol ustálený až právoplatným rozsudkom odvolacieho súdu. Podľa dovolacieho súdu vyšetrenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť treba považovať za skončené, len čo bol so súhlasom poistiteľa alebo s jeho dodatočným schválením dohodnutý s poisteným rozsah plnenia alebo dňom určenia rozsahu plnenia právoplatným rozhodnutím. V danej veci ide o ostatne uvedený prípad skončenia vyšetrenia na zistenie rozsahu povinnosti plniť. Poistné plnenie je teda splatné do pätnásť dní od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.“

14.2. Zhodné závery vyplývajú aj z uznesenia Ústavného súdu SR III. ÚS 596/2017 z 28. septembra 2017, v ktorom citoval na vec sa vzťahujúcu argumentáciu odvolacieho súdu uvedenú v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/180/2016 z 30. marca 2017, konkrétne „ak nedošlo medzi poistiteľom a poisteným k dohode o rozsahu plnenia, ako aj vtedy, keď je sporné, či došlo k poistnej udalosti alebo nie a vec je predmetom súdneho konania, vyšetrenie treba považovať za skončené dňom určenia rozsahu plnenia právoplatným rozhodnutím súdu.“

15. Skutočnosť, že odvolací súd prijal argumentáciu žalovanej, ktorá v rámci odvolania nesúhlasila s priznaním úrokov z omeškania od 31. augusta 2016, a to s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 596/2017 z 28. septembra 2017, nemožno považovať za porušenie zásady koncentrácie konania. Zásada koncentrácie konania sa týka len dokazovania a nie právneho posúdenia. Uvedené uznesenie nepredstavuje dôkaz.

16. Konanie pred odvolacím súdom nebolo ohľadne napadnutého výroku, ktorým zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti príslušenstva pohľadávky, postihnuté dovolateľkou namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP.

17. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd v uvedenej časti nároku žalobkyne postupoval podľa ustálenej súdnej praxe. Preto z dôvodov uvedených v tomto rozhodnutí nedôvodné dovolanie žalobkyne proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorou zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti príslušenstva pohľadávky - tak, že zamietol návrh na uplatnené 5 % úroky z omeškania od 31. augusta 2016 do zaplatenia - zamietol podľa § 448 CSP.

18. Čo sa týka rozhodnutia odvolacieho súdu o náhrade trov prvoinštančného a odvolacieho konania, dovolací súd dospel k záveru, že v tejto časti je dovolanie žalobkyne opodstatnené, prisvedčil namietanej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP, nakoľko v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné.

19. Najvyšší súd v súlade s § 449 ods. 1 CSP a § 450 CSP napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorou rozhodol o náhrade trov prvoinštančného a odvolacieho konania, zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

20. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

21. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.